

Служити Батьківщині, справі комунізму — це значить бути передовим бійцем скрізь і в усьому — на заводі, в полі, в рядах славних збройних сил, на сторожі безпеки нашої Батьківщини, в науці і техніці, у мистецтві і культурі, в справах громадських, комсомольських, партійних.

М. С. ХРУЩОВ.

Із доповіді на XIV з'їзді ВЛКСМ.

ТАМ НАШІ СЕРЦЯ

Спасибі, товариші комсомольці!

Говорять Цілинний крайком партії і крайвиконком.

Від усього серця трудівники цілини вдячні чудовим юнакам і дівчатам — посланцям вузів Москви, Ленінграда, Києва за їх благородну працю на будівництві в нашому молодому краю. Велике спасибі керівникам студентського загону, професорам і викладачам, партійним і комсомольським комітетам вузів за величезну роботу із своїми вихованцями, достойними продовжувачами славних трудових традицій Ленінського комсомолу. Хочеться відзначити величезну організаторську роботу, виконану Центральним Комітетом ВЛКСМ, а також Московським міськкомом, Ленінградським обкомом і ЦК комсомолу України.

Цілинний край радий зустріти нашу чудову молодь і в майбутньому році, її безкорисну допомогу трудівникам цілини швидше втілити в життя великі накреслення XXII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу.

Студенти Москви, Ленінграда і Києва літом 1962 року побудували в Цілинному краю:

понад 1000 квартир для робітників і службовців радгоспів;
біля 800 крупних виробничих і культурно-побутових приміщень.

В тому числі:

зерноскосищ — загальною емкістю в 6 мільйонів пудів;
корівників — на 24 500 голів;
вівчарень — на 31 000 голів;
свинарників — на 40 000 голів;
пташарень — на 400 000 голів.

350 тисяч книг подарували цілинникам студенти; прочитали в радгоспах 850 лекцій;

460 концертів дала для трудівників цілинних полів студентська художня самодіяльність.

(Газета «Правда» від 30 вересня 1962 року).

Комсомольці сказали: «Ми їдемо працювати в Цілинний край».

І вони поїхали.

Випробування почалися одразу. Ще коли їхали курною дорогою, то дуже хотілося пити. Води не було. Не було близько жодного села, не було жодного дерева.

Хтось засумував.

Вище голову. І комсомольці співали пісень. Приїхали. Центральна садиба зернорадгоспу «Сари Узинський». Розбили палатки на березі річки.

— Ви будете споруджувати будинки, — просто і задушевно сказав директор зернорадгоспу Герой Соціалістичної Праці Умаров Сартай Женусович.

— Ми готові, — відповіли комсомольці.

Прості люди, майбутні педагоги взяли в руки лопату, кайло, лом, сокиру і рубанок. Вони рили траншеї, били каміння, завозили на будівельний майданчик, закладали фундаменти. Вони приносили нове життя.

Ниють ноги, болять руки. Лопатються кров'яні мозолі.

Кінчився перший трудовий день.

— Може пограємо у волейбол? — запитав Микола Білик.

Мовчить Іван Дячук, не чує Микола Васик, відійшов від палатки Микола Галагдін.

Перші комсомольські збори. На черзі стоїть двоє питань: не виконуються денні норми, не налагоджено роботу кухні.

— Соня Стрільник, — сказали всі. — Тобі бойове завдання: завтра і кожний день готувати смачні страви.

— Я не вмію.

— Нє пищати!

Дим-димок піднімається в небо. То Соня господарює на кухні.

Забивалися кілочки. В питаннях будівництва хорошими порадниками були студенти Київського будівельного інституту Тая Добришева та Ігор Яненко.

Не страшні труднощі, бо ми молоді!

— Ура! Ура! — розкотилося ехо. Прийшла пошта. Одержали вісті з «великої землі». Газети нарозхват.

— Слава радянській людині! В космосі літає Андріян Ніколаєв.

— Слава нашому земляку Павлу Поповичу!

Юнаки вже звикли до труднощів. Увечері високо над сіткою літає волейбольний м'яч.

Світить у небі місяць. Просто в полі стоїть машина з відкинутими бортами. Це сцена. Співають дівчата Галя Виховська, Люда Свистун. Полилися звуки чисті, як струмок:

Ой у вишневому садочку
Там соловейко щебетав.

В уяві слухачів поставав вишневий садок, весняні квіти, спів солов'я. Підхоплює хор. Чути кожне слово розливу пісенного струму. Серце стискається від спогадів. Київ, рідний ти наш Київ!

Замріявся Анатолій Ілляшенко. Адже він перший одержав вісточки з України, від Марійки, коханої своєї.

Буря пронеслася над степом. Рвучкий вітер суне з ніг. Палатку ось-ось зірве і понесе. Хтось шепче, що не треба було їхати. Краще вже гуляти на канікулах. Та в обідню перерву з'явився лозунг: «Скиглим немає в нас місця».

Перші підсумки. Споруджено три перші будинки. Для чотирьох вже закладено фундамент. Покладено вже по одному ряду.

Минула буря. Пролетіли грізні чорні хмари. Велике сонце освітлювало землю спокійним промінням.

Нема каменю, нема шиферу, нема лісу, нема свіжих продуктів, нема газет, нема... нема... нема...

І керівник будівельного загону Віталій Бондар все дістає. Його можна бачити всюди. Він чуйний товариш, порадник, сумлінний працівник. От коли хто-небудь починає скажитися на труднощі, то можна чути:

— Подивись на нашого Віталія Бондаря. Він думає про кожного з нас. А хто бачив, щоб він ходив з пониклою головою? Виросли ще нові будинки. Про успіхи будівельників пишуть у крайовій газеті «Зоря комунізму».

Вручено перехідний вимпел ЦК ЛКСМ України за високі показники в праці.

Працюють вправно Микола Рибальченко, Іван Горулько, Григорій Калатало, Олександр Скиба, Галина Передерій.

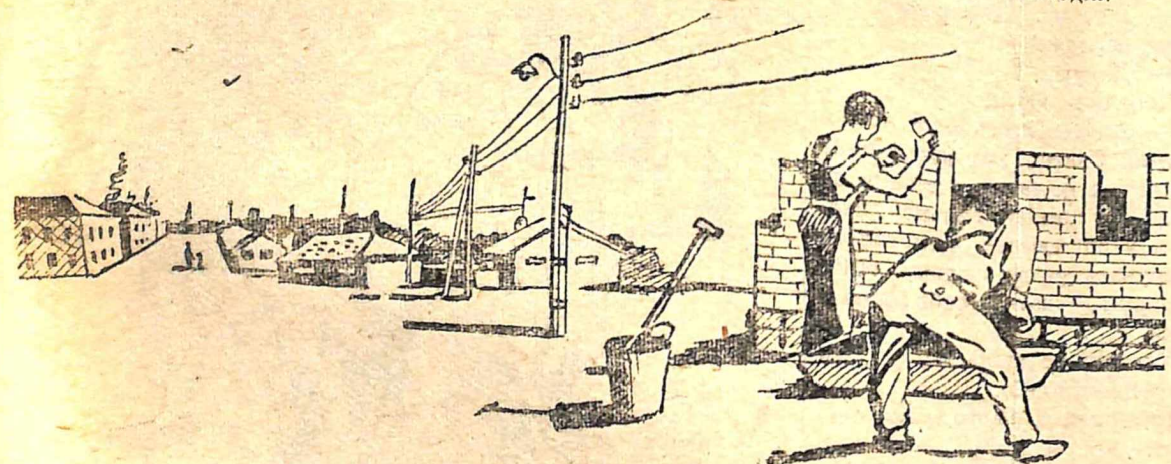
Спартакіада. Наші перемогли. Теплі усмішки, міцні потиски рук дарують товариші Володимиру Урбанському, Генадію Куклі, Анатолієві Ілляшенку.

Слава летить про студентів Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького. Нагороджують грамотами ЦК ВЛКСМ. Крайком комсомолу Казахстану, весь загін занесено у Золоту Книгу Пошани Амангелдієвського територіального управління.

Робота закінчена. Підходить директор зернорадгоспу і міцно тисне руку Віталію Бондарю, говорячи з казахським акцентом:

— Хороший слід ви лишили у нас. Будьте завжди такими, комсомольці.

Прощай, Соня М...

А ось що зроблено нашими студентами:

1. Земляні роботи	— 364 м ³
2. Бутова кладка	— 242 м ³
3. Цокольна кладка	— 191 м ³
4. Виготовлено саману	— 181321 шт.
5. Зроблено цегли -сирцю	— 25000 шт.
6. Заготовлено каменю	— 700 т
7. Збудовано житлової площі	— 932 м ²

Працю студентів внесено капіталовкладень на 84 тис. карбованців при плані 60 тисяч.

Не чути розмов, пісень, жартів.

Невже так буде кожний день? Та другого дня було ще важче. Південне сонце пекло нестерпно, а тут ще гарячий вітер дошкуляв. Так і хотілося пірнути у річку і сидіти, не видаючи.

Та працювати треба. Обід не скоро.

Здрастуй, земля цілинна!

ПРИСВЯЧУЮ КОМСОМОЛЬЦЯМ-ЦІЛИННИКАМ

Кличуть трави в степу, терпкі трави в степу,
Їх ніхто не толочить ногами,
Пройде вітер в степу, чорний вітер в степу,
Зацілує сухими вустами...
Начеку поїзди: тук-тук-тук поїзди...
Їдуть, їдуть студенти на літо.
Їх багато друзяк, з ними рідний рюкзак —
В їхні руки, мов сили наливо.
В юних мрія горить, серце — розум ятрить
Їм не спиться й сьогодні — я знаю,
Всю наснагу в труді віддадуть молоді
Будівництву цілинного краю.
Де квітує лиш мак, там будинкам стоять,
На місцях споконвіку полинних,
Пахнуть трави в степу, ляжуть траси в степу —
Загоряться містами цілини.
Тук-тук-тук поїзди, гомінкі поїзди
Відбивають і щастя й тривогу:
Степ же кличе: Пора! Вже пора!
Зичим щастя в далеку дорогу!

Варвара ГРИНЬКО.

Ми роботи не боїмося!

Віва Куба!

Була неділя. Кожний студент займався своєю справою. Одні читали книги, інші писали листи рідним та знайомим, а дехто сидів над річкою Сарі Узін з вудочкою. Та ось після сніданку листоноша приніс свіжу пошту. Мов горобці накинута хлопці та дівчата.

— Погані справи на Кубі, — хтось сказав з хлопців, тримаючи в руках номер «Правди». — Знову американці готують агресію.

Відбулись невеличкі комсомольські збори.

— Хто за те, щоб зробити сьогодні недільник? — звернувся парторг групи Володимир Урбанський.

В кіно...

— Ех, в кіно як хочеться, — каже Оксана Захарченко своїй подружці Тамарі Деняченко, — Може підемо?

— Вирішено, а от як дівчата й хлопці?

— Погодяться. Адже сьогодні субота і кінофільм «Балада про солдата».

Біля палатки сидів Олександр Манько, слухав дівчат, сказав:

— Була б радість тьопати дванадцять кілометрів на центральну садибу радгоспу заради кіно!..

— Нічого ти не розумієш, — відповіла Тамара.

Та через кілька хвилин Олександр довелось змінити думку. Всі пішли у кіно довгою степовою дорогою з пісню цілинників, залишаючи позаду палатки та нерішучого юнака.

Не витерпіла душа самотності і Олександр кинувся доганяти пісню молодості, своїх бадьорих, життєрадісних товаришів.

Після кіно поверталися знову до табору. Вже на півдорозі їх наздогнав шофер-водовоз дядя Микола.

— Сідай, студентство! Та міцніше тримайтеся!

Вранці він знову з'явився біля палаток.

— Дякую, друзі, — казав голосно шофер, щоб усі чули, — що машину витерли мені своєю одежею.

— Може б і не взяли? — хтось запитав.

— Можливо. Частіше ходіть у кіно.

...Що ж, буває і таке.

МИ — КОМСОМОЛЬЦІ

Ось і настав той день, коли мрія здійснюється... Вокзал, поїзд, далека дорога. Ми ідемо туди, де у безкрайчому небі шугають степові орли, де під південним сонцем колишеться море трав, не цвітуть рози і не височать наші красені-каштани. Там буде нове життя: в палатках, у нелегкій праці, на яку ми добровільно вирушили за путівками комсомолу.

Ще здавна хотілося побувати у цьому далекому і все ж надзвичайно рідному краю, зробити для людей щось особливо хороше, щоб і частка твоєї сили влилася у загальноробітну справу.

Ми ідемо будувати житлові будинки, зерносховища, ферми для радгоспів. Усвідомлення цього надає енергії, особливої радості і піднесення. Ми принесемо людям допомогу своєю працею, для якої не пожалкуємо молодих рук. І не біда, що будувати, по суті, ми не вміємо. Навчимося, було б тільки бажання. А воно у нас є.

Ми — комсомольці, отже не боїмося труднощів. Ми завжди готові на подвиг, бо до цього кличе нас партія, радянський народ.

Весь запал своєї душі несемо ми в далекий Цілинний край. Приймай, Вітчизно, наші серця і трудові руки, ми не підведемо.

А поїзд їде і їде. За вікнами простори рідного краю, попереду — мета. Скоріше б, скоріше б...

Букет лілій

Ледве вранішнє сонце заглянуло в палатку, як Тамара Бабенко розплющила очі, і на обличчі в неї з'явилась посмішка. Поруч на подушці лежав букет білих лілій. Вони були свіжі й дихали прохолодою цілинного степу, а росинки так грайливо виблискували на сонці.

Замріялась дівчина. Хто ж це міг так рано принести? Адже Тамара знала, що лілії ростуть від табору за чотири кілометри. Хто сьогодні не спав?

Прокинулися дівчата.

— Вітаємо, Тамарочко, з днем народження!

— Дякую...

Побачили квіти.

— А тебе хтось уже поздоровив? Скажи, хто він такий?

Тамара не знала. І тільки на сніданку дівчина пишно дивилася в очі юнаків, намагалася відшукати дорогу людину. «Він, Валерій», — казала собі іменинниця.

Хлопець не дивився у очі, боявся видати себе.

Підійшла до нього, тихо сказала:

— Чарівні лілії приніс, Валерію. Від щирого серця дякую. І пішла.

Після роботи усі співали пісень, ходили по степу.

Тамара ніколи не забуде цього дня. І білих лілій з райдужними росинками на пелюстках, і юнака з весняним серцем у грудях, що рвав білі лілії на зорі...

Вже на третій день — як дома.

Ранок в степу.

Красиво народжується день в Тургайському степу. Ледь забіліє на сході — меркнуть зорі. Пробуджується все живе. Одні за одним в небо піднімаються жайворонки, тріпочуть крильми і з дзвінкою пісню лунуть в небо. Від тієї пісні рідна темрява, на обрії розквітає хмаринка. То перший промінь ще невидимого сонця торкнувся її.

Спить вітер в такі хвилини. Ані шелесне навкруги. Навколо океан пшениці. Важкі колоски похилилися вниз під власним вантажем. Вони чекають робочих рук.

Жайворонки піднімаються все вище, вище. Потім каменем падають вниз, ніби хочуть віддати частину сонця і колоскам, і травам, і чарівній дівчині, що прийшла зустрічати ранок в степ.

Та ось сонце піднялося над полями і одразу степ заграв перлами. Краплинки роси, немов сльози радості, перелива-

ються тисячами зблисків.

В полі, над дорогою, стоїть одинока дівчина, ще не цілована степовими вітрами. Вона на повні груди п'є ранкове хмільне повітря. В її очах синь неба і широчінь степу. Манить безкрайній простір, серце рветься вперед. Степ засяяв у своїй живій красі.

Прокинувся легенький вітерець і покотив хвилю роздолля хлібів.

Дівчина постояла ще хвилину і побігла до палаток, незавжди забравши з собою ранню молодість.

Дівчина буде будувати будинки.

Степ співає, степ кличе...

Замріяні очі Ніни Дейнеги, студентки третього курсу педагогічного факультету, на секунду відірвуться від роботи. Вона вперше на цілині і не віриться дівчині, що це такий казковий край, що перевершив усі її мрії і думки про нього.

Обійшлись і без неї

Студентка II курсу дошкільного відділу Людмила Марараш спочатку дала згоду їхати на цілинні землі. Напередодні відправки вона заявила секретареві ЛКСМУ інституту, що вирішила цього не робити. Вся справа в тому, що господарі

квартири, де вона живе, залишили її доглядати домашнього пса.

Студент: — Ну, поїхали!..

Марараш: — Та де там, не можу. Розумієш, собака залишається без догляду. Ви вже там без мене якось...

УВАГА! УВАГА!

Сьогодні о 19 год. в актовому залі відбудеться зустріч комсомольців-цілинників із студентами та викладачами нашого інституту.

ПРОГРАМА ВЕЧОРА:

1. Урочиста частина.

2. Концерт.

3. Ігри, танці.

Запрошуємо студентів і викладачів інституту на вечір-зустріч.

КОМІТЕТ ЛКСМУ ІНСТИТУТУ.

Випуск підготував В. ТИМОШЕНКО.
Худ. оформлення М. АВРАМЧУКА.